

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876 Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879 TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 83. — ŠTEV. 83. NEW YORK, MONDAY, APRIL 9, 1928. — PONDELJEK, 9. APRILA 1928. VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Izpremembe v Vatikanu.

SEVERNA IN JUŽNA AMERIKA ZAHTEVATA VEČ KARDINALOV

Številne dežele so prepričane, da so slabo zastopane v svetem kolegiju ter zahtevajo zase večji glas. Polovica dosedanjih kardinalov je Italijanov.

RIM, Italija, 8. aprila. — O vprašanju novih kardinalov se je burno razpravljalo v zvezi s prihodnjim konsistorijem, o katerem se glasi, da se bo najbrž vršil prihodnji mesec.

Sveti kolegij je sestavljen sedaj iz tri in tridesetih italijanskih in tri in tridesetih ne-italijanskih kardinalov. Več dežel zahteva pravico, da so zastopane v senatu Cerkve in druge, da imajo zastopstvo, ki je bolj v razmerju z njih važnostjo.

Razven Italije vodi seznam Francija, in slede ji Španka s petimi, Nemčija in Amerika s po štirimi, Anglija s tremi, Holandska in Avstrija s po dvema, Poljska, Portugalska, Čehoslovaška, Madžarska, Belgija in Brazilija s po enim kardinalom.

Ali je prav, vprašujejo ameriški zagovorniki, da imajo Združene države, ki so tretja katoliška sila in prva finančna podpora Vatikanu, manj kardinalov kot pa Španka, kjer predstavljajo katoliki le štiri petine števila onih pod ameriško zastavo in odkoder je podpora svete stolice komaj vpoštevanja vredna?

Tukaj stopa na polje Brazilija, ki opozarja, da ima ona za celo šestino več katolikov kot pa Združene države, dočim ima njena ameriška sestra štirikrat več kardinalov. Brazilija se ne dotika predmeta prispevkov k sveti stolici.

Argentina tudi ponavlja svoje zahteve, da je zastopana pri sveti stolici, posebno ker je dala sveti stolici skrajni dokaz lojalnosti, ko je popustila v spornem vprašanju kandidature Mgr. De Andresa na mesto nadškofa iz Buneos Aires ter dvignila svoje diplomatično zastopstvo pri Vatikanu na čin poslanštva. Iste zahteve uveljavlja tudi Chile.

Težkoča v teh rivalskih zahtevah je ta, da je soglasno z ustavo papeža Pija V. omejen plenum ali maksimalno število članov svetega kolegija, na sedemdeset. Papež ima v selanjem času le štiri prazna mesta in celo teh ne more vseh izpolniti, ker mora, soglasno s tradicijo pustiti dva ali tri sedeže proste za naslednika, v slučaju smrti vladajočega papeža.

Friends of Israel Association, organizacija, koje namen je olajšati izpreobrnjenje Židov k katolicizmu, je bil odpravljena vsled dekreta kongregacije.

Aeroplan ozdravil gluhost.

WASHINGTON, D. C., 7. apr. Polkovnik John Scott iz Getysburga, Pa., veteran iz Državlanske vojne, je dobil nazaj svoj sluh vsled vožnje z aeroplanom. Prišel je iz Washingtona v Soldiers Home bolnico v Hampton, Va., da se podvrže operaciji.

Zrtev francoskega imperijalizma.

STRASSBURG, Francija, 6. apr. Nemški vojniki so zasledovali in ustrelili na mostnem pročelju mladega človeka Kauffmana, ki je nastopal proti oblastim kot Holanđec ter hotel nato pobegniti preko mostu v Francijo, da stopi v Legijo tujeve.

Obstrelil deklico in ustrelil samega sebe.

SOMERSVILLE, Mass., 8. apr. John Savage, star tri in dvajset let iz North East Harbor, Me., je umrl v Somerville bolnici vsled krogel v možganih danes zjutraj, potem ko je skušal ustreliti Miss Mildred Sackendorf, tri in dvajset let staro deklico, v koje domu je stanoval. Deklico so našli lahko obstreljeno v veži.

Nemške ure bodo modernizirane.

BERLIN, Nemčija, 8. aprila. — Kadar udari ura trinajst, se splošno domneva, da mora biti nekaj na pačnega ž njo. Ni pa še nadalje tako v Freienwaldu, v provinci Brandenburg. Ura v stolpu, cerkve sv. Jurija ni bila le opremljena s kazalci, ki kažejo štiriindvajset, pač pa se je trdi njen mehanizem tako izpremenilo, da udarja sedaj do štiri in dvajsetih, — in sicer štiriindvajset ob polnoči. 24-urni sistem je bil uveden že prej pri nemških železnicah in poštah uradih.

MAŠČEVANJE VARANEGA SOPROGA

Farmer je mirno zapustil ples, da ubije moža, ki se je nahajal v družbi njegove žene.

WATERTOWN, N. Y., 8. apr. — Potem ko je mirno zapustil Country Square ples v predvečerajšnji noči, je otišiel Howard Bishop, tri in štirideset let stari farmer iz Hammonda, nepričakovano proti domu, našel svojo ženo v objemu soseda ter ga ubil z dvocevko-risarnico. Žrtev je bil Merriek Manning, petdeset let star farmer in oče dveh otrok. Pet od osmih otrok Bishopa je spalo v prvem nadstropju, ko je bil spodaj izvršen umor.

Bishop je naenkrat zapustil dom Earl Hunterja na Hammond-Rosie cestni ob poldvanjšjih v petek zvečer. Naprosil je nekega prijatelja, naj ga nadomestuje, dokler se ne bo vrnil. — Ravnokar sem bil Manninga, — je objavil zbranim plesalcem, ko je zopet zavzel svoje mesto poleg gođev.

Vsakdo se je smejal. To se je zdelo vsem dober dovtip. Gotovo ni bilo nikogar, ki bi smatral Bishopa resnim. Celotna žena Manninga in dva otroka, ki sta se zelo zabavala na plesu, se niso brigali za to objavo.

Potem so pa postali prijatelji vznemirnejši nad globoko resnim obnašanjem Bishopa. — Če mi ne vrjamate, — je rekel Bishop, — pojdite z menoj. Našel sem ga na domu s svojo ženo ter ga ubil.

Bishop je odhitel naprej. Ko so plesalci dospeli, so našli Bishopa stojičega s puško v roki na vogalu ograje pred hišo.

On je notri, — je rekel Bishop.

Manninga so našli na tleh kuhinje z veliko luknjo v prsih. Mrs. Bishop pa je čakala histerično na stolu poleg.

Bishop je bil aretiran včeraj zjutraj, ko je šel po cesti z namenom, da se izroči oblastim. Ko so se rožniki pripeljali mimo njega, jih je poklical se jim nasmehnil ter rekel: — Jaz sem mož, katerega iščete. Prišel sem, da se vam izročim.

Mrs. Manning je povedala oblastim včeraj, da je Mrs. Bishop zasledovala njenega moža sedem let.

— Večkrat sem šla tjakaj ter jo posvarila, naj pusti mojega moža v miru, — je rekla. — Vedno pa se mi je smejala. Mrs. Bishop mi je rekla pred kratkim: — Sedaj sem spravila vašega moža tjakaj, kjer ga hočem imeti ter ga bom obdržala.

Bishop je povedal okrajnemu pravdniku, da je ubil Manninga ter dostavil: I'm damn glad of it.

Šest mladih kokoši našli v ribi.

LEXINGTON, Ky., 8. aprila. — Neki Roy Pope, ki je lovil ribe v Rolling Fork pri Springfield, Ky., je ujel veliko "catfish", v kateri je našel šest piščet. Tako Pope kot drugi očitvidi domnevajo, da so piščeta poginila še predno so bila izvaljena in da so bila jajca vržena v vodo. Ta teorija je bila ojačena vsled dejstva, da se je našlo v želodcu ribe tudi jajčje lupine.

TAJNIK KELLOGG O NARODNOSTNIH MANJŠINAH

Kellogg je rekel, da ne more diktirati Amerika politike kak drugi deželi. — Njegova izjava se v prvi vrsti tiče Romunske. — Pri vsem tem gre za sebične interese.

WASHINGTON, D. C., 8. aprila. — Amerikanci, ki so zagovarjali pritisk državnega departmanta na inozemske vlade, da olajšajo položaj manjšin v inozemstvu, so dobili ukor od državnega tajnika Kellogga, ki je rekel včeraj, da so nedosledni.

V splošnem, — je rekel, — nasprotujejo ljudje, ki zahtevajo sedaj od Združenih držav zavarovanje manjšin, zavarovanju svojih lastnih interesov v inozemskih deželah.

Odkar je postal državni tajnik, je rekel Kellogg, je ponovno sprejel delegacije in peticije, v katerih so ga pozivali na kako akcijo v prilogi manjšin, posebno na Romunskem. Vsem tem delegacijam je obljubil storiti, kar je v njegovi moči, a včeraj je odločno trdil, da niso Združene države nikdar skušale diktirati kak drugi državi svojo politiko napram manjšinam, ki so državljani dotičnih dežel.

Devetdeset dni za butlegarja.

WASHINGTON, D. C., 8. apr. George Cassidy, neki butlegar, ki je obiskal urad zbornice dne 20. maja leta 1926 ter pustil tam majhen kovčeg, vsebujoč štiri kvarte žganja, je bil obsojen na devetdeset dni v ječi od sodnika Siddonsa radi nepostavne posesti pijače. Siddon je označil Cassidyja kot "vstrajnega" butlegarja ter naložil maksimalno kazen po postavi.

Mrs. Goodhue počiva

NORTHAMPTON, Mass., 8. apr. Mrs. Lemira Goodhue, mati predsednikove žene, je preživela "zelo ugoden dan", soglasno z njenim zdravnikom, dr. Hayesom. Dostavil je, da je njegova pacientka v zadnjih par dneh dosti boljša v svojem obnašanju, čeprav ni mogoče reči, da se je njeno splošno stanje izboljšalo.

Papežev dar.

RIM, Italija, 8. aprila. — Globoko zanimanje, katero je pokazal papež Pij za bližajoči se polarni polet generala Umberto Nobile, je bilo razvidno zopet včeraj, ko je sprejel Nobile nov velikonočni dar od papeža in sicer majhen kip Loretske matere božje, patronice vseh italijanskih avijatikov. Odnesel bo kip proti severu, obenem

POLITIČNA KRIZA NA ROMUNSKEM

Heleno smatrajo kot kandidatino za romunski prestol. — Kmečka stranka podpira zapuščeno ženo Karola kot kandidatino za prestol ali regentstvo.

PARIZ, Francija, 8. aprila. — Romunsko bo imela kraljico, — ne Marije temveč Heleno, — kot javljajo najnovejša poročila z onstran Karpatov:

Ta poročila ugotavljajo, da se je izkazalo regentstvo, katero je ustanovil kralj Ferdinand pred svojo smrtjo, kot nezmožno, da uravna trpki spor med liberalno stranko, ki je bila na višku sile, ter kmečke stranko, ki je razbila parlament, ko ni hotela vlada Bratiana resignirati po demonstraciji 60,000 kmetov.

Pred šestim majem, ko se bodo kmetje sestali s stransilvanskimi nacionalisti v starodavnem glavnem mestu Alba Julia, bo treba storiti nekaj, da se prepreči kmečki upor, ki bo zavzel bolj resne oblike, kot domnevajo politični opazovalci.

Posebne volitve, da se izpolni sedeže vstaških kmetov v parlamentu, se smatra za politično nevarne, ker bi bilo devetdeset od stotih kmetov, ki bojkotirajo sedaj parlament, prav gotovo zopet izvoljenih.

Razventega pa postaja Bukarešta vznemirjena radi propagande, posebno v Angliji in Italiji, za revizijsko mejo Madžarske, ki so bile določene v mirovni pogodbi v Trianonu. Ta propaganda je ustvarila velik nemir v Transilvaniji. Nadaljevanje sedanje politične krize v Bukarešti bi mogoče dovedlo, kot se boji, do oborožene vstaje. V sled tega skuša najti vlada, soglasno z informacijami, ki so dospole somkaj, naglo rešitev sedanje krize.

O zopetnem poklicanju princeza Karola se ne razpravlja še nadalje, a njegova zapuščena žena Helena, mati kralja Mihaela, si je potom svoje neusiljivosti pridobila v romunskih središnih delih, kateri si ni mogla nikdar pridobiti njene energična tašča, kraljica Marija, kljub vsem svojim naporom ali morda ravno radi teh naporov.

Za načrt, da se napravi Heleno za kraljico ali vsaj regentino za njenega sina Mihaela, si je baje zavzel zunanji minister Titulescu. Nadalje se poroča, da je zapretil s svojo resignacijo, ki bi najbrž stirmoglavila celo vlado, če bi se Bratianu ne pogodil s kmečko stranko.

Psi ljubijo solčne kopeli.

LONDON, Anglija, 8. aprila. — Umetne solčne kopeli za hišne pse je dajal neki Mayfair kemik po pet šilingov za zdravljenje. Biznes je tako uspeval, da je moral kemik nabaviti več prostora za aparate, ki proizvajajo umetno solčno luč.

VODNJAK JE ZASTRUPILA

Tri in šestdeset let stara ženska je bila prijeta, a izpuščena proti jamščini, radi zastrupljanja vodnjaka.

FOUKE, Ark., 8. aprila. — Tri in šestdeset let stara sivilova hčerka divjine, vzgojena v nepisanih postavah prostranih gozdov, stoji danes pred obtožbo nameravanega umora vsled zastrupljanja tukajšnjega vodnjaka. Oblasti pravijo, da je skušala na ta način zavrovati svojo rojstno pravico pred omejevanji lesne industrije.

Medtem ko so se borili zdravniki, da rešijo življenja enajstih članov treh družin v J. A. Goldman taborišču parne žage v bližini tukajšnjega kraja, ki so vsi resno zboleli po zavzivanju vode iz občinskega vodnjaka, se leči skoro vseh ostalih tristo prebivalcev lesnega taborišča od nekinkov zastrupljene vode.

Postarna ženska, Mrs. Nancy Lynn in njen brat, Robert Morris, sta bila aretirana, potem ko je pokazala preiskava, da je bilo več kot en funt belega arzenika, ki zastruplja za uboj na ducate ljudi, stavljenega v edini vodnjak taborišča. To se je zgodilo potem ko je več otrok kritično zbolelo. Oblasti so našle, da je kupila Mrs. Lynn, koje mož je umrl pred več leti, to množino arzenika v tukajšnji lekarni.

Oblasti domnevajo, da trpi Mrs. Lynn na halucinacijah, da prodaja njenih šest otrok njeno rojstno pravico v deviških pragozdih in da bo morala svoja preostala leta preživeti v revščini. Pod vtisom tega prepričanja, — se glasi, — je vrgla arzenik v vodo.

Odločno zročia in navidezno v posesti vseh svojih duševnih sil, ni hotela podati Mrs. Lynn nobene negotovila.

Pri preiskavi se je izvedelo, da je zapustil mož postarne ženske pretežno večino svojega dragocenega gozda svojim šestim otrokom in da se je to lastnino pozneje prodalo tukajšnjim lastnikom parnih žag. Mrs. Lynn je skušala pridržati les in ta želja je dovela do cela serije procesov in preprirov, ki so trajali več let med njo ter lastniki in uslužbenci parnih žag. Trdila je, da bodo njeni otroci zapravili denar, katerega se dobili iz prodaje lesa ter pustili njo kot beračico na stara leta.

Delo na žagah je bilo začasno ustavljeno, ker je večina delavcev bolna. Številne družine so se pritožile v petek nad boleznijo, a preiskava hrane je dovela oblasti do tega, da so opustile teorijo, ptomainskega zastrupljanja. Nadaljnja preiskava je dovela do razkritja zastrupljene vode.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bočisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo za nesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Liro	
Din. 1.000	\$ 18.40	Lir 100	\$ 5.90
Din. 2.500	\$ 48.75	Lir 200	\$ 11.50
Din. 5.000	\$ 91.00	Lir 300	\$ 16.95
Din. 10.000	\$ 181.00	Lir 500	\$ 27.75
Din. 11.110	\$ 200.00	Lir 1000	\$ 54.50

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujejo se najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 6007 New York, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENSKO DNEVNO)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto volje list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za imenavstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

Akeija za Dom Slepih, katero so po vojni sprožili organizatoriji Jugoslav Reliefa ter ji dali znatno finančno podlago, zadobiva vedno bolj konkretne oblike.

Prispevki ameriških Slovencev so v varstvu ljubljanskega magistrata, ker pa svota ni zadostna, da bi bilo mogoče doseči zaželjeni cilj, bo potreba sodelovanja vseh onih društev oziroma ustanov v Sloveniji, ki skrbijo za naše največje reveže — slepce.

Iz obsežnega poročila magistratnega ravnatelja dr. Zarnika, bo čitateljem oziroma darovalcem marsikaj pojasnjeno glede skupnega delovanja v tej smeri.

Najbrž jih bo prijetno presenetilo dejstvo, da tudi tamonjnji rojaki vedno bolj uvidevajo potrebo skorajšnje ustanovitve Doma in so pripravljeni v ta namen tudi materialno žrtvovati.

Obenem naj to poročilo podžge rojake k nadaljni požrtvovalnosti, da bo delo, ki je bilo započeto s tako plemenitimi nagibi, čimprej dovršeno.

MUSSOLINIJEVI UKAZI

Ukazi, ki jih zadnji čas tako pogosto izdaja Mussolini, se ne tičejo samo italijanskega naroda.

Italijanski narod je že ves zaslužjen in ves v verjahnju.

Prejšnji teden se je spravlil Mussolini tudi na mačke in klobuke.

Rimskemu županu je namreč ukazal, da mora takoj odpraviti vse mačke, ki se klatijo po rimskih ulicah, češ, da širijo boleznj.

In na zahtevo Mussolinija je Unione Industriale pristni italijanski klobuki.

Dosedaj so se Italijani v tem oziru pokorili povečjem iz Pariza. Znaprej bodo pa v Italiji dovoljeni le pristni italijanski klobuki.

Ne glede na te najnovjše ukaze, pa ni spor med Mussolinijem in Vatikanom, ki se je pred kratkim pojavil, uravnani in ne bo tako zlepa.

Vatikan hoče vzgajati katoliško mladino po svoje, Mussolini jo pa hoče vzgojiti v posebni mladinski organizaciji, Balilli imenovani.

Vatikan je dolgo časa ljubosumno gledal na rastoči razvoj Balille, v katero je bilo vključeno skoro vse, kar je bilo premlado, da bi bilo sprejeto v fašistično stranko.

S pozivi je vabil mlade fante in dekleta v katoliške organizacije, dokler ni izzval Mussolinijevega ogorčenja. Padle so težke besede z obeh strani in našle odmeva po vsem svetu. Mussolini je bil bolj odločen kot papež.

Odredil je zatrtje organizacije katoliških boy scoutov.

To je bila faktično zadnja organizacija, ki je bila pod cerkveno kontrolo.

Mussolini zaupa v svojo moč. Ne ozira se niti na kralja, niti na papeža.

Vsled tega predvidevajo sporazum med kraljem in papežem, ki bi bil naperjen proti današnjemu resničnemu vladarju Italije.

Včeraj so objavili newyorkski dnevniki poročila iz Rima, da sestavlja papež obširno poslanico, v kateri bo strogo obsodil vse ultra-nacijonalistične organizacije, med katere spadata v prvi vrsti fašizem in kukluksklan.

Poslanica bo te dni objavljena in bo predstavljala nekaj ultimatum Mussoliniju.

Kakšne korake bo nato povzel "Duce", bo pokazala bodočnost.

Skrajno dvomljivo je, da bi se uklonil.

NEUMANOVA ZOPET KRVAVI

Deklica s krvnimi znamenji je zopet privabila velike množice. — Diebel, šlezijski premogar, je pojasnil, kako je oči-ganil občinstvo s sličnimi znaki.

BERLIN, Nemčija, 8. aprila. — Redkokdaj so romanja v modernih časih posegla proporcije onega romanja, ki se je završilo v majhni južnonemški vasi Kommerseuth tekom preteklega velikonočnega tedna. Pred enim tednom se je splošno objavilo, da krvavi Terezija Neumanna, ki je nekaka nemška Vodiška Johanea, še bolj prosto in obilno kot kdaj poprej.

Za dolgo časa ni imela Terezija svojih čudnih vizitacij in neverni Tomaži so pripisovali to dejstvu, da so potrebovale eeste popravo in da niso mogli turisti delati svojih običajnih obiskov pri nji. Pot pa je sedaj v dobrem stanju ter natlačeno polna avtomobilov, motornih koles in pešev.

Neki škof iz Monakova in več pomočnikov je obiskalo Kommerseuth v preteklem tednu, a ti posvečeni gospodje niso hotelo objaviti svojih vtisov.

Družina vztraja še vedno pri trditvi, da ni deklica še ničesar jedla izza Božiča leta 1926, a tekom grajenja ceste se je glasil, da se je vrnila k svojemu običajnemu zdravlju in da ima izvrsten tek.

Medtem pa je razkril Diebel, šlezijski premogar, ki je kazal slična stigmatizacijska čuda, svojo tajnost javnosti. Rekel je, da se je pred nastopom nekoliko opraskal z nohti ali kakim ostrim instrumentom, da pa je pazil na to, da ni pre-rezal kože. Na odru so s skrčenjem mislje te preje nevidne črte dobile krvavo-rdečo barvo ter pogosto krvavele.

Histerične ženske krive prinčevih nesreč.

LONDON, Anglija, 8. aprila. — Histerične ženske, ki se zgrinjajo krog ovir na dirkališčih, kjer jaha prine iz Walesa, so bile baje krive številnih zadnjih padcev princa, — kot je izjavil Sunday Express.

List pravi, da pozdravljajo ženske princa in njegovega konja z rezkami, histeričnimi kriki, kadar namerava napraviti skok, vsled česar se konj pogosto ustraši ter pade prine iz sedla.

Bolezni radi inficirane vode.

V treh občinah v okolici Budimpešte, ki štejejo okrog 200.000 prebivalcev je zbolelo večsto oseb na žledodnih in črevesnih boleznih.

Preiskava je dognala, da so obolenja nastala zaradi kalnice, ki se je stekala iz neke municijske tovarne v pitno vodo in jo inficirala. Mnogo delavcev je umrlo.

Ognjenik z nagobčnikom.

Polkarajna Managua (Nicaragua) ima velik ognjenik z imenom Mazaja. Polje ob njem je od silo rodovitno kakor povsod, koder je podzemlje zdržema gorko. Ali žetve se šestokrat uničijo, ker gora pušča pogubne pline, razvijajoče se v žrelu. Stanovitvo je zbog tega sklenilo nataktniti hribu nagobčnik. Pooblaščen zastopniki so se obrnili na skupino nemških inženirjev, ki so sprejeli ponujeno delo. Napraviti hočejo nad bljuvalnikom kovinski krov z varnostnim zaklopecem, skozi katerega bodo uhajali strupeni plini. Njih kvarni učinek se bo neutraliziral z do-vajanjem izvestnih kemičnih proizvodov po ceveh proti žeknu.

PRAV VSAKDO — kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh — MALI OGLASI v "Glas Naroda"

Dopis.

Walsenburg, Colo. — Kako je pobegnil komunist Novaković?

Kar se tiče delavskih razmer, so bolj slabe. Premogorovi slabo obratujejo, dva do tri dni na teden, par so jih pa zaprli za nedoločen čas.

Coloradski štrajk je bil tak kot ponavadi vsi. Upanja dosti, a nikake zmage. Kar se tiče štrajkarjev, so stali trdno in v slogi. Žal je bilo dosti takih, ki niso nikdar videli premoga v jamah, a so dobili vseeno podporo in vlekli mastne plače. Sedaj so se razgubili na vse strani za delom, ker dosti jih ne more dobiti več dela tu v okolici.

Težko je tudi za bolj priletne delavce, ker kompaniji hočejo le mlade, zdrave moči. Tudi za trgovce in farmarje je bolj trda.

Vreme imamo zdaj lepo. Farmerji so začeli orati ter pričakujejo letošnje dobre letine — posebno mehikanski fižol, tu dobro uspeva in koruza. Nekateri se pa bavijo z živinorejo.

Posebni novice ne vem sporočiti, kot to, da imamo sv. misijon. Ljstvo se pripravlja za Velikonoč — moli in prosil Boga, da dobi po Veliki noči dosti tolažbe, zdravlja, sreče, mladi pa ljubavi in zabave.

Toraj tudi Peter Zgaga se je odrezal, da se je dal udariti za Veliko noč, da nas je razveselil, da me ne bodo več spraševali, ali je mlad, star, ledig ali frej. Kot smo ga videli na sliki, nam obeta še mnogo smeha in razvedrila v svojo koloni. Le tako naprej!

Neka dopisnica je pisala, da list G. N. ne piše dosti o na slov. života, je res, in to je tudi naša krivda, ker ne pišemo več novice v naš list Glas Naroda. Novice in drugih koristnih podatkov nam pa da več kot drugi slovenski listi. Podpirajte ga in priporočajte svojim prijateljem.

Vesele velikonočne praznike vsem zavednim rojakom.

M. J. Bayuk.

PRIPRAVA PROTI ZASTRUPLENJU S PLINOM

Mladi dunajski trgovski akademik Alfred Kepka je predložil preizkuševalnemu zavodu za kurilno tehniko na tehnični visoki šoli zanimivo pripravo, ki onemogoča zastrupljanje s svetilnim plinom. Ta priprava sestoji iz Bunsenovega gorilnika, ki gori stalno z majhnim plamenom, in ki je zvezan z električnim zvoncec. Nad gorilnikom je postavljen tudi toplomer, ki ga plamen segreva neprestano na 250 stopinj C. V zivorebrni stebler tega toplomera seva električni kontakt, ki se pretrga za nekaj črt nad 250 stopinj, še nekaj črt više pa vodi v toplomersko cevko drug kontakt. Čim se poveča količina svetilnega plina v sobi že za samega pol odstotka, zagori plamen močnejše, živorebrni stebler se dvigne, doseže drugi kontakt in zvonec prične breneti. To se zgodi že po petih minutah, če se je količina plina pomnožila za pol odstotka. V slučaju, da gorilnik ugasne, zabrni drug električni svarilni zvonec.

NEMIRNA ZEMLJA

Opazovalnice so zabeležile v zadnjem času več močnih potresov. Najmočnejši je bil vsakogar v južni Italiji, o katerem smo že poročali. Zanimivo pa je, koliko morajo posamezni kraji trpeti vsled teh pojavov. Uradna statistika Japonske pravi, da je obiskalo državo samo v l. 1927. 6027 potresov; izmed teh je občinstvo občutilo 2069. Drugi so bili le lahke narave.

INTERNATIONAL PAPER COMPANY
New York, 23. marca, 1928.
Svet ravnatelj je proglasil četrtletno dividendo šestdesetih centov (60c) na običajne delnice te družbe, izplačljivo 18. maja 1928 običajno delničarjem, ki so na rekordu ob zaključku trgovine 1. maja 1928. Čeki bodo poslani po pošti. Prerazne knjige ne bodo zaključene. OVAJNE IZJAVE, podpisane in blagoz.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Drago plačani poljub.

Te dni je prišel v gostilno "Mandalica" v Zagrebu mlad mehanik. V gostilni je sedel za mizo v družbi nekaterih možkih in žensk. V družbi je bila tudi Zofija, 17-letno lepo dekle, ki stanuje v Vlaški ulici. Okoli 2. ure je mehanik vstal, da bi šel domov. Za njim je prišla tudi lepa Zofija in se mu pomudila, da gre z njim na dom. Ko sta prišla do Šalate se je Zofiji nenadoma zavrtelo v glavi in padla je mehaniku okrog vratu ter ga jela poljubljati kakor svojega brata. Mehanik se je samo čudil in ni se mu zmešalo v glavi od poljubov in objemov. Med zavudenjem je čutil, kako ga Zofija tiplje po desnih rebrih, kjer je imel shranjeno denarnico s 600 Din. Shitnje ga niso varale in preden se je zavedel, mu je Zofija iz žepa izmaknila denarnico in se spustila v beg. Mehanik se je spustil za taticno in na stopnicah iz Šalate v Vlaško ulico je padel ter si izpahnil roko in prebil čeljust. Tatinska Zofija mu je med tem seveda pobegnula. To ljubezensko tragikomedijo je mehanik naznanil policiji ki je Zofijo kmalu našla in aretirala. Pri zaslišanju je taticna najprvo tajila, potem je priznala, da je izmaknila denarnico, češ, da jo je mehanik povabil na dom in ji obljubil 100 Din. Z ukradenim denarjem si je nakupila nekaj obleke, ki jo še sedaj nosi in če ji še to vzamejo, ostane, kakršno je rotila majka.

Slepar kot študent agronomije.
Pred dnevi je prišel k sreskemu poglavarju v Krapini mlad možki in se predstavil za Antona Jambroviča ter prosil poglavarja, naj mu nekaj vpije v spominško knjigo. Dejal je tudi, da je na ekskurziji s petnajstimi svojimi tovariši. Vsi sta so dijaki agronomije iz Ljubljane in proučujejo agronomske prilike po jug. državi. Pokazal je poglavarju tudi spominško knjigo s številnimi podpisi in uradnimi potrdili, največ iz Srema in Slavonije. Jambrovič je dejal, da je prepotoval Macedonijo in vse kraje v Bački in Banatu.

Na vprašanje, kje so mu tovariši, je odgovoril, da se je z njimi sprl in potuje sedaj sam. Ta povest se je zdela poglavarju zelo smiljiva in takoj si je mislil, da ima opravka s sleparjem, ki izvablja od lahkoverežev denar. Zaradi tega je odredil njegovo aretacijo in obvestil tudi zagrebško policijo, ki je ugotovila, da je študent agronomije v resnici leta 1902 rojen privatni uradnik in izučeni čevljarški pomočnik Anton Jambrovič. Ker je bil brez posla, se je demislil, da bi bilo najlažje živeti s prodajo razglednic in podpisi kot študent agronomije. Jambrovič trdi, da je nabral kvečjemu 4000 Din. v enem letu svojega počivanja.

Iz njegove spominške knjige, je razvidno, da je slepar obiskal 115 strank. Te dni so ga vtiaknili v zapore zagrebškega sodišča, nakar bo izročeni vojaškim oblastim, ki ga že dolgo iščejo.

Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1928
ima sledečo vsebino:

- Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini.
- Koledarski del in raznotevosti.
- Postavni prazniki v različnih državah.
- Slavninarska obrt in slovenski slavninarski.
- Hudičeva noga.
- Bojstni mesec in značaj ženske.
- Naglica v modernem prometu.
- Kralj Ferdinand.
- Cesarica Charlota.
- Ustreljeni vojak.
- Lindbergh — Chamberlain — Byrd.
- Zgodba o ljubezni.
- Dežela "Suhe giljotine".
- V Idriji.
- Roka.
- O tobaku.
- To je Kismet.
- Kitajska.
- Rudar.
- Iz Rock Springs, Wyo. Mora.
- V premogovniku.
- Strah.
- Naše stare korenine.
- Usojeno je.
- Tri črte o slovenski goverici.
- Sacco in Vanzetti.
- Kako sta umrla Sacco in Vanzetti.
- Resnice in rečenice.
- Saljivke in nagajivke.
- Določbe o dedščinah.

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1928

ima sledečo vsebino:

Blagohotna poslanica nekaterim rojakom v domovini. Koledarski del in raznotevosti. Postavni prazniki v različnih državah. Slavninarska obrt in slovenski slavninarski. Hudičeva noga. Bojstni mesec in značaj ženske. Naglica v modernem prometu. Kralj Ferdinand. Cesarica Charlota. Ustreljeni vojak. Lindbergh — Chamberlain — Byrd. Zgodba o ljubezni. Dežela "Suhe giljotine". V Idriji. Roka. O tobaku. To je Kismet. Kitajska. Rudar. Iz Rock Springs, Wyo. Mora. V premogovniku. Strah. Naše stare korenine. Usojeno je. Tri črte o slovenski goverici. Sacco in Vanzetti. Kako sta umrla Sacco in Vanzetti. Resnice in rečenice. Saljivke in nagajivke. Določbe o dedščinah.

KOLEDAR KRASI OZILO LEPIH SLIK
Stane **50c**
s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York

Peter Zgaga

To je baje resnična zgodba. Rojak se je podal na veselic. Ker je po veselicah pijača draga, je vtaknil v žepi laščo žganja. Dobra roba, stara dve leti in pol. Toda ljudje imajo smolo. Pred veselilnim prostorom bi ga bil kmalu avtomobil povozil. To se pravi, — v jarek ga je vrgel, kjer je obtezal nezavesten. Po dveh urah se je zavedel. — Križ božji, — kaj je pa to?

Roka mu je počivala v neki tekočini. — Križ božji! — Plaša se je ubila, — je rekel, in ni vedel, če bi klet ali jokal.

Vse ga je bolelo. S težavo je dvignil roko iz mokrote in jo približal očem.

Globoko se je oddahnil. — Bila je rdeča. — Hvala Bogu, saj je le kri. Sem že mislil, da se je flaša ubila.

V Kapitolu je navada, da vsako sejo otvori kaplan z molitvijo.

V zbornici so kongresniki — reševalci naroda — na galerijah par radovedneži in poslušalci — med njimi je bil tudi star izkušen Amerikane, s svojim deset let stariu otrokom.

In desetletni fantiček je pozneje vse navdušen pripovedoval:

— In petem je duhovnik pogledal po dvorani, nato je pa molil za kongresnike.

— Nak, se motiš fant, — je popravlil oče. — Duhovnik si je ogledal kongresnike, nakar je začel moliti za domovino.

— Le malo je takih ljudi, ki še žive, čeravno so že mrtvi. Na milijone je pa takih, ki so že mrtvi, dasi še vedno žive.

Nekje — baje v Brooklynu — živi 230 futov težka žena, ki je te dni takole zapretila svojemu 150-funtnemu možu:

— Sedaj pa mir, pravim! Še eno zini, pa bom pri tej priči vdova ...

Neki zdravnik v Chicagi priporoča debelim ženskam naj dosti govore, pa bodo shujšale. Pravi, da je govorjenje najboljšo sredstvo zoper debelost.

Debeluške bodo z veseljem sledile temu nasvetu.

Uhogi možje, ker je pozabil zdravnik povedati, kako se da shujškano ženo govorjenja odvaditi.

Kadar je človek nesrečen, ponavadi nima nobenega pravega prijatelja.

In kadar je srečen, tudi nima nobenega pravega prijatelja.

Nekatere ženske so pa res lju-beznjive.

Unirajoči vrtnar je poklical k smrtni postelji svojo ženo ter ji začel takole govoriti:

— Zdi se mi, draga moja žena, da so mi ure štete. Ker bi sama le težko prenašala veliko breme gospodarstva in gospodinjstva, ti svetujem, da se poročiš z našim hlapcem. Dolgo let je že pri hiši ter zna gospodariti. Ali mi boš izpolnila to mojo zadnje željo?

— Zakaj pa ne, — je rekla sladka ženica. — Sicer ti pa moram povedati, da sva se s hlapcem že domenišla. On je bil takoj zadovoljen.

Pred kratkim je imel francoski ministrski predsednik Poincare dolg govor, v katerem se je prilikeval nad propadanjem francoskega vinogradništva.

— Francoski vinogradništvo propada, — je rekel. — Tega je v prvi vrsti vzrok ameriška prohibicija. Prej smo dosti svojega vina eksportirali v Ameriko, sedaj pa nimamo nobenega trga zanj. Če Amerika ne bo odpravila prohibicije, bo naše vinogradništvo propadlo. Mi moramo z vsemi silami delati na to, da jo odpravimo.

Vsi razumni Amerikanci žele gospodu Poincareju obilo uspeha.

Edinole tisti človek je zares srečen, ki po sreči ne hrepeni.

Takih je pa malo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

NOVA ŽIVAL

FRANC MILČINSKI:

Moja kuharica Jera je zbolela in šla domov. Ni treba nič misliti, čeprav sem sam. Svoje lastno gospodinjstvo s svojo kuharico imam zgolj zato, ker ljubim pri kosilu sezute čevlje; drugega veselja itak nimam na svetu. Jera je torej zbolela in šla domov, pa upam, da ni nič nevarnega. Jera je posteno zenušič, le to slabost ima, da me hoče spitati. Kadar me pride sestra obiskat, učiteljica je tam med dravskimi Poljanci, vsakokrat se ji polivali: "Naš gospod so se zredil." Drugače programa nima. Meni pa je stvar zelo neljuba; imam tako službo in take stranke, da mi je večkrat izpregovoriti kako resno besedo o zmernosti in varnosti, sam pa tehtam 85 kil. To je zelo neprijetno. Sicer pa je pridna in skrbna, in predno je odšla domov se zdraviti, se je še sama pobrigala začasno namestnico.

Nova kuharica, Jerina namestnica, je majhna, tiha in delavna žival. Kako ji je ime, ne vem; povedala mi ga ni, meni pa se ne ljubi bo izpraševati po njem. Vesel sem, da imam doma mir in da mi ni treba govoriti.

Njen pravopis je bolj slab — zabeležuje namreč svoje izdatke. "Ele" je olje, "zile" je zelje, "krimp" je krompir in "frtjola" ali cvetača. Kaha približno v isti dobroti kakor piše.

Sicer pa je prijazna; pozdravlja me, kadar prihajam domov. Jera ni tega nikdar storila. Morebiti ji je bilo od izpovednika prepovedano.

Dog ve, ali je moja nova žival že kdaj kod drugod kaj kuhala ali sem tako srečen, da uživam prvega njenega delovanja na tem polju. Tako se mi zdi, kakor da hodi nova pota in zasleduje nove cilje.

Kuha v znamenju slane luže. N. pr.: Siva luža in nevesekaj notri: to je juha.

Ali pa luža in v luži plavajo zelena peresa: to je salata.

Ali pa mrko močvirje, plašno zro iz njega nejasna telesa: to je golaž.

Enpot je postavila na mizo rjastorjavo lužo s cinki in notri ni bilo ničesar: to je bila omaka, pa nisem dognal kaka. Vprašati se mi ni ljubilo: vesel sem, če mi ni treba govoriti.

In vse zasoljeno! Enkrat sem ji rekla: "Slišite, vsako reč preveč solite!"

Zamerila mi ni, le rekla je: "Če ni slano, ni dobro!" In solila je svojo pot naprej.

Je pač individualita; kuha, kakor ji veleva sree, ne kakor bi ugajalo občinstvu. Tolažim se: Bog ve, čemu je to dobro. Morebiti shujšam, močno bi me veselilo!

Peči tudi ne zna. Njene pečenke so kuhane, blede so in drugega okusa nimajo, nego slane so. Pričnem jesti, pa ne vem, ali je od avinje, od teleta ali od govedine; je toliko vema: za nič je! Lačen grem v posteljo, tega nisem bil vajen.

Pa saj je spanje bolj zdravo, ako želodec ne tišči...

Drugače je pridna, ne morem nič reči. In snažna je. Če pogrnja mizo in zapazi na žlici ali na krožniku madež, recimo od muhe, ročno vzame žlico ali ali krožnik, dahne na madež in ga odstrga z nohtom.

In varčna je. Rahljene zabotrebne vse zopet nazaj spravi v posodico.

Le zastran hlače se ne spozna. Odtzgal se mi je gumb, prišla ga je, pa ne tja, kjer je manjkal, ampak drugau.

Ne vem, ali tudi drugi ljudje jedo krompirjevo salato s papriko ali je to zgolj niansa moje nove živali. In pa hrenova omaka z graham notri...

Jako malo jem, upam, da izdatno shujšam.

Kako stvar, ne rečem, še skuha tako, kakor kuhajo drugod, n. pr. krompir, jajca, tisto jem. Klohasa pa ji je zadnje že izpodletela — vsaj za moj subjektivni okus. Svojeje okusa seveda ne vsiljujem nikomur, morebiti bi bila torej klohasa izborna, le jesti je nisem mogel.

Kombinacije ima moja nova žival čudne ali recimo izvime, n. pr. mrzla gnat in zraven žganci z mlekom, ali pa pri govejem mesu za prikuhi hren in salata, ali pa hkratu s praženim krompirjem še krompirjeva salata.

Kakih pet kil, se mi zdi, sem že shujšal. Še za kakih pet bi rad, pa bi bil srečen. Tako si pribarnim pot v Rogasško Slatino in stroške. Rajši novi živali par kronice priboljšam k plači...

Opoldne mi je pripravila cvetačo ali "ftrjolo" kakor ona pravi. Načel sem jo, notri je bil začetv kucek ali hrošč. Jaz nisem učenjak, zato ne vem povedati, kake vrste je bil ta kucek ali hrošč; okrogel život je imel in precej nog in velik je bil kakor leča. Tfej! Kuk-

cev ali hroščev katerkoli vrste ne ljubim v cvetači, jaz ne! Rad upoštevam vsakogar prepričanje in okus, zlasti med mojimi štirimi stenami! Terorizirati se ne dam po novih potih in ciljih!

Vsaj dva dni ne bom nič jedel! Pa naj bo! Ako se sedaj ne iznebitim trebuha, nikoli se ga ne bom. Dekleta me že gledajo prijazneje, mislim, da se vidim mlajši!

Vražja smola! Moja nova žival mi je zbolela. Zdravnik pravi, da ima strahovito pokvarjen želodec in da mora takoj v bolnico, tam ji bodo, ne vem, želodec obrnili, nanovo tapecirali in zlikali. Majal je z glavo, očitajče me je pogledal in me vprašal, s čim sem jo pravzaprav krnil. Glej ga dedca, saj je ona kuhala, ne jaz!

Žal mi je, da me prav sedaj zapuša sredi mojega zdravljenja zoper debelost...

Šel sem na kolodvor, da oddam pismo na prejšnjo kuharico Jero, kako ji je z zdravjem in kaj misli. Pri tej priliki pa sem se tehtal. ....!!!

Torej tako!

Kaj naj rečem! Vsak človek ima pač svoj dar: temu se vsaka figa izpremeni v balado, drugemu vsak grizljaj, naj je še tako zoprn, v mast! Jaz bi se nemara redil, če ne bi drugega jelel kakor zelene pajke! Devetdeset imam kil! Za pet sem se torej zredil! Pa ob tej hrani!

Obupal bi!

Ali pa se oženil!

Na česti sem srečal gospodično Marijo, všeč mi je, ker je pametna, vse se lahko z ujo pomeni.

Potolažila me je. "Debeli ste? Kaj se! Snhi ste!" je rekla. "Saj ste še vedno bolj dolgi kakor široki!"

Držala se je čisto mordo. Taka prijaznost človeku dobro de. Njo vzamem!

Kaj sem hotel reči — seveda, če me hoče.

Akcija za Dom slepih v Ljubljani.

MAGISTRATNI RAVNATELJ dr. ZARNIK nam poroča:

V Ljubljani, dne 8. marca 1928.

Radi druge zaposlenosti se je pričajoče potrdilo, ki bi imelo iziti že ob novem letu, nekoliko zakasnilo.

Izza 16.7.1927 dalje, ko Vam je bilo pripisano zadnje poročilo o prejetih ameriškah darovih za Slepški dom, je mestni magistrat ljubljanski prejel še sledeče:

Pevsko društvo "Slovan", New York, oz. John Pirnat, South Norwalk, Conn. dne 2.9.1927 dolarjev 27.75 — Din 1570.

Zbirka "Glasa Naroda", po g. Josipu Remsu in Jos. Zelencu dne 4.11.1927 dolarjev 43.58 — Din. 2462.

Zbirka "Glasa Naroda", oz. g. Remsa, dne 9.12.1927 dolarjev 46.85 — Din. 2656.

potem — vez fond dne 16.7.1927 Din 367,634.02 ter 31.12.1927 obresti za 1. 1927 Din 25,386.19

dajejo koncem 1. 1927 višino fonda .....Din 399,708.21

kar blagovolite priobčiti v "Glasu Naroda" s ponovno skupno zahvalo vsem dosedanjim darovalcem. (Op. ur. XXXX. pošiljatev \$39.— se ni potrjena.)

Kakor Vam je že znano po g. Remsu, smo bili tuč v pogajanjih za nakup nekoga poslopja za namestitev "Slepškega Doma". Kakor ste v pismu do g. Remsa čisto pravilno pripomnili, bi tak nakup gotovo podžgal naše Amerikance k intenzivnemu novemu zbiranju in darovanju za "Slepški Dom".

Toda iz stvari žal ni postalo nič. Pouudniki so bili tako zadolženi, da niso nikakor mogli več čakati s prodajo. Slo jim je prav za dneve, ker so bančne obresti za njih dolg požrle vsak dan Din 500.—

Mi bi pa morali stvar šele prav natančno premisliti in si zagotoviti pologa našega fonda še druga, prav visoka denarna sredstva, če naj bi bili z mirno vestjo kupili.

Da smo storili prav, ko nismo kar na slepo kupili pod pritiskom nujnosti, boste razvideli iz mojega priloženega dopisa, s katerim sem se obrnil na naš novi oblastni odbor, kateri je deloma prevzel naloge bivšega kranjskega deželnega odbora.

Preda smo še dobili kak ođogovor, so zadolženi lastniki bili prisiljeni, da so hišo prodali nekemu industrijalcu.

Tudi danes ni še v prav ničemer ugotovljeno, ali v kaki izmeri misli k vzdrževanju slepcev prispevati "oblast" (t. j. dežela) in se bo o tem morala nekoč najbrž šele posvetovati in sklepati oblastna skupščina, ki smo jo dobili namesto nekdanjega deželnega zbora.

Torej je jasno, da bi bil naš fond sedaj ostal pri tem nakupu precej osamljen, oz. bi se mu bil pridružil le še fond, ki ga ima tukajšnji "Kuratorij za slepce". A oba ta fonda sta sama dosti prešibka, da bi si bili mi upali spuščati se v nakup.

Ves potek je itak razviden iz mojega priloženega dopisa oblastnemu odboru. Želeti bi bilo, da bi tudi ta dopis v celoti ponatisnili Vaš "Glas Naroda", ker bo vse dosedanje darovalce gotovo zanimal, jih v marsičem informiral in jim tudi dokazal, da smo mi, ki nam je biti čast poverjenim z upravo tega ameriškanskega denarja, previdni gospodarji.

Končno prilagam temule dopisu še prepise treh posebnih zahval, ki smo jih poslali darovalcem Smith, Jakše in Luštrek, (Vaša XXXIX. pošiljatev).

Pismo, ki sem ga pisal oblastnemu odboru se glasi:

V Ljubljani, dne 17. januarja 1928 OBLASTNEMU ODBORU, (v roke oblastnemu odborniku g. dr. Anton Broclju) v Ljubljani.

Na podlagi poverila s strani ameriških Slovencev sem podpisani skupno z g. dr. Vladimirov Rav-

niharjem in Josipom Remsom, (ki je bil dolgo let v Ameriki, a si je pred letom kupil hišo na Predoviciem Selu in živi zdaj tukaj) čuvar "Fonda za Slepški dom", katerega upravlja in nalaga mestni magistrat ljubljanski in ki se steka doslej zgolj iz daril ameriških Slovencev. O svoječasnih vporabi tega fonda imamo odločati in vodenii trije, oz. morda drugi trije, če bi tačas kdo od nas umrl ali to častno poverilo odložil ali ga bil razrešen. Svoječasnno sta bila poleg mene določena gg. dr. Ivan Oražen in dr. Josip Furlan, ki sta pa oba umrli in bila potem nadomeščena za navedenima gospodoma.

Namen je, da se fond zbira tako dolgo in obresti kapitalizirajo, dokler ne bi bilo mogoče v Ljubljani (event. tudi drugje v Sloveniji) zgraditi "Slepškega doma" za one slovenske slepce brez razlike, ali so vojni slepci ali pa po kakih drugi nesreči, oz. že od rojstva, ki nimajo zadostne pomoči in oskrbe od privatne strani, t. j. po sorodstvu itd.

Ta "Slepški dom" ni zamišljen je kot nekaka šola, v kateri bi se slepci izučili obrtov, od katerih bi mogli samostojno živeti, nego zlasti kot stalno, dosmrtno zavetišče za revne in več ali manj samim sebi prepuščene slovenske slepce. Tudi dovršena slepko-obrtna izobrazba naj bi ne silila slepeca do zapustitve zavoda, dokler ni na njeni podlagi res prišel do kruha.

Poleg tega fonda pa obstoja — kar podpisani do pred kakima dvema letoma niti vedel ni — v Ljubljani tudi "Kuratorij za slepce", ki zasleduje precej identične namene, medtem ko skrbi za individualno podpiranje revnih slepcev "Društvo slepih", predsednik g. Jurasek, vglasbovalec klavirjev.

"Kuratorij" je nedavno zasledil priliko, da bi bilo mogoče za namene slepškega doma kupiti po baje vredni eni ono novozidano bivšo tovarno šolskih predmetov, ki je zgradil po vojski na Ljubljanskem polju "Učiteljski konvikt", oz. Učiteljska tiskarna, ki pa kot industrija ni šla, tako da stoji obširno dvonadstropno poslopje danes povečini prazno.

Zastopniki "Kuratorija slepcev" so se v petek, dne 13. januarja 1928 popoldne sestali v podpisani čevi uradni pisarni z zastopniki ameriškega "Fonda za Slepški dom", da bi našli sporazum glede skupnega nakupa omenjenega poslopja in po izmenjavi misli smo se podali tudi venkaj iz mesta ter si to poslopje ogledali.

Načeloma nimamo zastopniki ameriškega fonda ničesar zoper tak aranžman, da bi se v nakup primernege poslopja za Slepški dom sovporabil tudi ta ameriški denar, nasprotno, to bi nam bilo jako dobrodošlo, ker je možnost siceršnega podviga takega doma zgolj iz ameriških daril še precej daleč in tudi ni nikakor želiti, da bi se ena namera čepila v več akcij in se s tem tudi sredstva nespametno in negospodarsko delila.

Vendar pa je potrebno, da smo si najpreje absolutno na čistem, ali imamo vsi skupaj zadosti denarja t. j. toliko, da lahko skupimo poslopje s pripadajočim svetom, dalje, da moremo ntrpeti stroške za neizbežne prizidave, uvedbo elektrike, ograditev vrta z zidom ali železno ograjo na zidanem podstavku, odstranitev kupov gramoza in zaplaniranje raznih jam, zasajenje vrta z nekaterimi drevesi, dobro bi bilo, če bi imeli nekaj lastnega sadnega drevja, toda svet ima tamkaj komaj za pet prstov imi in se splošno opaža, da na Ljubljanskem polju občutljiveje drevje, zlasti sadno, sploh ne more uspevati, ne le žito in sočivje, in naposled, da imamo tudi sredstev za vzdrževanje poslopja, za plačevanje vode in elektrike, za plačevanje event. davkov in pasivnih obresti od kakega posojila, ter — kar je silno važno — za vzdrževanje slepcev samih; za njih prehrano, za zdravniško pomoč, za pouk v rečah delih, ter za upravno osobje.

(Konec prihodnj.)

NA SPLOŠNO ZELJO ROJAKOV PRIREDIMO TUDI V MESECU APRILU NAŠE

II. SKUPNO POTOVANJE v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

s parnikom "PARIS" DNE 21. APRILA 1928 (1. A.M.)

CENA VOZNEMU LISTU III. RAZREDA do LJUBLJANE \$114.67, Za tja in nazaj \$206.— do TRSTA \$103.50, Za tja in nazaj \$177.— K tem cenam je priložiti še vojni davek \$5. in pristaniški davek \$1.—

Rezervirane imamo lepe zračne kabine sredi parnika, kdor je namenjen potovati, naj se čimpreje prijavi.

NAJVEČJI SPOMLADANSKI ALI III. SKUPNI IZLET

s parnikom "PARIS" priredimo DNE 12. MAJA 1928 (1. A. M.)

Tedaj bo potnika spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane; prtljaga bo čekirana že v New Yorku skozi do Ljubljane in Trsta. Nobenega preseljanja na železnicah, vlak bo vozil iz Pariza naravnost v Ljubljano.

Kdor se je vdeležil naših dosedanjih izletov, se je prepričal, da se tedaj najbolj udobno in brezskrbno potuje.

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE COLUMBIA

NOVE PLOŠČE ZA MESEC APRIL 10 inches po 75c.

- 25077F Dolenjska polka Štajerski Leutler Vojška Godba "Krug"
- 25078F Dunaj ostane Dunaj, Koračnica Neverna Anka, Valček Vojška Godba "Krug"
- 25079F Daniči, Narodna pesem Domače pesmi, Narodne J. Lausche in M. Udovich, Duet
- 25076F En let in pol Narodne pesmi. Ljubca moja — J. Lausche in M. Udovich, duet
- 25075F V slove Slovenske pesmi J. Lausche in M. Udovich, duet
- 25074F Sokolska koračnica Kde je moja ljubica, Valček — Godba Hoyer Trio
- 12070F V finskih dolinah, Šotš Na krovu ladje, Valček Jahrlor Novitetni Krintet
- 12069F Lastovk valček Usmili se mi, Valček Ruski Novitetni Orkester
- 12072F Spomladni Valček Sladke vijolčice, Valček Ruski Novitetni Orkester
- 25071F Šebelska koračnica Regiment po česti gre (s petjem) Hoyer Trio
- 25043F Polka Štajarjev Ti si moja, Valček Hoyer Trio
- 25065F Samo še enkrat, Valček Ven pa not, Polka Hoyer Trio
- 25059F Jaka na St. Clairu, Polka Clevelandski valček Hoyer Trio
- 25072F Štajerska Moj prijatelj, Polka Moški Kvartet "Jadran"
- 25073F Zakaj svetlobe Zveličar se rodi Moški Kvartet "Jadran"
- 25017F En starček je živel Sijaj solničice Moški Kvartet "Jadran"
- 25046F Ljubezen in pomlad Slovensko dekle Moški Kvartet "Jadran"
- 25049F Zadovoljni Kranjci Prišla bo pomlad Moški Kvartet "Jadran"
- 25056F Dolenjska O mraku Moški Kvartet "Jadran"

VSAMI POŠILJATVI PRILOŽIMO 300 IGEL BREZPLAČNO — Manj kot šest plošč se ne pošlje.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"!

DEPARTMENT for CHECKING ACCOUNTS

Otvorili smo oddelek za čekovne račune,

s katerim nudimo našim strankam udobnost, da po tukajšnjem običaju plačujejo račune s čekom.

Z mesečnim ali četrtletnim obračunom vrnemo vse čeke s podpisani koristnikov, kateri služijo za potrdila, da je bila plačana najemnina, elektrika, plin, davke i.t.d.

Pogoj za otvoritev čekovnega računa je stalna vloga \$100. Račun se vodi brez kakih posebnih stroškov.

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

"Straža na Renu"

se imenuje spomenik, ki so ga Nemci pred kratkim odkrili

NAPRODAJ POSESTVO

v najlepšem kraju Dolenjske, nova hiša za gostilno in prodajalno ob križišču cest, njive, travniki, gozd in vinograd vse v ravnini pri cesti. Dobi se za nizko ceno.

Joe Jaakovic, 3312 E. 90. St., So. Chicago, Ill. (6x9.11.13.16.18&20)

PRATIK IN KOLEDARJEV

imamo še nekaj v zalogi. Pratika stane 25 centov, koledar pa 50 centov. Koledar ima letos izredno zanimivo vsebino: razprave, povesti, slike, šala, zanimivosti itd.

Blaznikova Pratika je našim rojakom jako priljubljena. Še v starem kraju so je bili vajeni in je tudi tukaj ne moreje pogrežati. Naročita takoj.

Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt St., New York City.

